

Helse- og omsorgsdepartementet
Spesialisthelsetjenesteavdelingen
Postboks 8011 Dep
0030 Oslo

DERES REF. / YOUR REF.:

VÅR REF. / OUR REF:
734.3 - 2010/3927

DATO / DATE:
01.11.2010

Høringsuttalelse til NOU 2010:3 - "Drap i Norge i perioden 2004-2009"

Det vises til Helse- og omsorgsdepartementets høringsbrev av 18. juni d.å. vedrørende Olsenuutvalgets rapport om "Drap i Norge".

Helsetilsynet i Vest-Agder har med interesse lest rapporten. Det er etter vår vurdering gjort et viktig arbeid. Dette gjelder både kartleggingen av hva som finnes av kunnskap om gjerningsmenn og offer nasjonalt og internasjonalt, og vurderingen av de hendelser som har funnet sted i Norge i femårsperioden.

Det er vår vurdering at de anbefalinger som utvalget har kommet fram til, på sikt vil kunne medvirke til generell kvalitetsforbedring i tjenestetilbudet til pasienter med psykiske lidelser.

Fra våre tilsynssaker kjenner vi igjen behovet for bedret kontinuitet i behandlingen, styrket og mer forpliktende samhandling innen behandlingsnivåene og mellom behandlingsnivåene, samt forutsigbarhet i tjenestetilbudet. De forhold som er påpekt som lite tilfredsstillende, er relevante for de fleste pasienter som har behov for tjenester fra psykisk helsevern.

Departementet ber høringsinstansene om spesielt å vurdere tre forhold.

A: Prioritering av behandling rettet mot risikosituasjon / forebygging av voldelig atferd

Det stilles her spørsmål ved hvorvidt helsetjenestetilbudet til gruppen pasienter med personlighetsforstyrrelser / rusutløst psykose skal forankres innen psykisk helsevern eller i tverrfaglig, spesialisert rusbehandling. Etter vår vurdering må dette fastsettes individuelt, slik at hver enkelt får et tilpasset behandlingstilbud. Ett viktig moment i den forbindelse er at det behandlingstilbudet som gis, må komme inn under lov om psykisk helsevern når det er behov for restriksjoner og tilbakeholdelse.

Rapporten redegjør godt for en hovedutfordring med denne pasientgruppen; hvordan man kan forebygge og tidligintervenere etter identifisering av personer i risikosituasjon. Dette er en problemstilling som også har vært drøftet i forhold til selvdrap. I nasjonale retningslinjer for forebygging av selvmord i psykisk helsevern (IS-1511) gis det klare føringer med krav til

Helsetilsynet i Vest-Agder

Postadresse/Post
Address:

Postboks 513 Lundsiden

No-4605

KRISTIANSAND

Norway

Tel: 38 17 60 00

Faks: 38 17 60 03

E-post/e-post

helsetilsynet@finva.no

www.helsetilsynet.no

Besøksadresse/Street address:

Tordenskjoldsgt. 65, Kristiansand

Org.nr.: NO974 762 994

Norwegian Board of
Health in Vest-Agder County

kartlegging og risikovurdering av alle pasienter innlagt i psykisk helsevern. Der er i detalj redegjort for risikofaktorer, krav til kompetanse hos dem som skal foreta kartlegging, og hos dem som skal gjøre vurderinger; og det forventes at alle sykehus implementerer disse rutinene i sitt kvalitetssystem. Etter vår vurdering bør tilsvarende opplegg kunne etableres for vurdering av voldsrisiko. Her vil spørsmål om våpen ha en naturlig plass, og vi støtter forslaget i punkt 11.8.2.3 om at helsepersonell pålegges varslingsplikt på samme måte som ved førerkort.

B: Vurdere endringer av aktuelle bestemmelser i helsepersonelloven og politiloven vedrørende taushetsplikt og informasjonsrett

Utvalget anbefaler at personer med alvorlig psykisk lidelse i langt større utstrekning enn i dag undergis helhetlig behandling med tverrfaglig samarbeid, når dette fremstår som nødvendig. Vi støtter denne anbefalingen.

Det er vår erfaring at regelverket knyttet til taushetsplikt i liten grad er til hinder for oppfølging av denne pasientgruppen. Eventuelt manglende samarbeid dreier seg ofte om andre forhold. Etter vår vurdering vil det være unødvendig og kunne virke undergravende for tilliten til helsetjenesten om det skjer "oppmyking" av bestemmelser rundt taushetsplikt.

Her i Vest-Agder har man over lengre tid prøvd å etablere et tilbud utenfor institusjon til de pasientene som er utskrivningsklare, men som mangler boevne, og som kan være farlige. Det er vår erfaring at regelverket da kan være til hinder for etablering av egnede og for alle parter trygge bo- og omsorgstilbud. Noen av pasientene i denne gruppen vil etter utskriving fra sykehus i perioder trenge begrensninger i sin frihet. Restriksjoner som psykisk helsevernloven gir anledning til mens pasienten er i institusjon, kan etter dagens regelverk ikke benyttes utenfor institusjon.

C: Etablering av en permanent ordning for forskning på drap

Heldigvis er det ikke så mange drap i Norge. Utvalget presiserer at én forutsetning for bedre å kunne forebygge drap utført av psykisk syke og ustabile personer er å sikre systematisk og forskningsbasert kunnskapsutvikling på dette området.

Vi vil på det sterkeste støtte opp om påpekningen av behovet for forskning på dette feltet. Vi vil anbefale å legge virksomheten til et etablert forskningsmiljø, hvor man i tillegg har kompetanse på selvdropsforskning. Det er et spørsmål om det ikke også bør være en kopling mot forskningsmiljø for rus- og avhengighetsproblematikk.

Med hilsen

Kristian Hagestad
fylkeslege

Toril Hagerup-Jenssen
ass. fylkeslege

Saksbehandler: Toril Hagerup-Jenssen ☎ 38 17 68 95